

EIROPAS SAVIENĪBAS FINANŠU INTEREŠU AIZSARDZĪBAS KOORDINĀCIJAS
PADOMES SĒDE

PROTOKOLS Nr.28

Rīgā

2023. gada 14. novembrī

Sēde notiek klātienē Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja sanāksmju zālē

Sēdi vada:

ES fondu revīzijas departamenta direktore, AFCOS vadītāja Nata Lasmane

Sēdē piedalās:

Padomes locekļi:

1.	Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departamenta direktore	Nata Lasmane (Baibas Bānes vietā)
2.	Valsts kontroles Juridiskās daļas vadītājs	Gustavs Gailis
3.	Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu nomaksas veicināšanas pārvaldes direktore	Santa Garanča
4.	Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu un muitas policijas pārvaldes direktors	Aigars Prusaks
5.	Finanšu ministrijas ES fondu sistēmas vadības departamenta direktora vietniece	Zane Jansone
6.	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Attīstības instrumentu departamenta direktora vietniece	Ilze Krieva (Sanda Cakula vietā)
7.	Zemkopības ministrijas valsts sekretāra vietniece	Pārsla Rigonda Krieviņa
8.	Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes priekšnieks	Pauls Krūmiņš
9.	Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka vietniece izmeklēšanas darbības jautājumos	Ineta Cīrule
10.	Eiropas Prokuratūras Eiropas prokurors (attālināti)	Gatis Doniks

Pastāvīgie eksperti:

11.	Iepirkumu uzraudzības biroja ESF iepirkumu pirmspārbaudītu daļa direktora vietniece, daļas vadītāja	Aleksandra Rizojeva-Silava
12.	Lauku atbalsta dienesta Juridiskā departamenta direktore	Inga Tarvāne
13.	Lauku atbalsta dienesta Juridiskā departamenta direktora vietnieks - daļas vadītājs	Andris Lācis
14.	Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes 2.nodaļas priekšnieks	Vitālijs Polovinskis
15.	Labklājības ministrijas Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām vadošās iestādes vecākā eksperte	Ilze Latvieta
16.	Valsts Kases Eiropas lietu departamenta direktora vietniece	Anda Pudāne
17.	Valsts kases Darbības atbilstības un risku vadības departamenta direktore	Elīna Avotiņa
18.	Valsts kases Darbības atbilstības, risku un kvalitātes vadības departamenta direktora vietniece	Zane Šteinberga

19.	Centrālās finanšu un līgumu aģentūras Juridiskā departamenta Krāpšanas risku vadības nodaļas vadītāja	Linda Pucēna
20.	Iekšējās drošības biroja Stratēģiskās plānošanas nodaļas priekšiece	Nadīna Ozkanli
21.	Zemkopības ministrijas Lauku attīstības atbalsta departamenta Fondu uzraudzības un informācijas koordinācijas nodaļas vadītāja vietniece	Ilze Muriņa
22.	Iekšlietu ministrijas Ārvalstu investīciju un attīstības departamenta Projektu kontroles nodaļas vadītāja	Baiba Balode
23.	Konkurences padomes Aizliegtu vienošanos departamenta vecākais eksperts	Valentīns Platkovs
24.	Tieslietu ministrijas pārstāve	Kristīna Dombrovska
25.	Latvijas Republikas Prokuratūras Pirmstiesas kriminālprocesa un tiesvedības koordinācijas nodaļas prokurors	Jurijs Besko

Uzaicinātie eksperti:

26.	LR Pastāvīgās pārstāvniecības ES Budžeta padomniece	Baiba Jurisone
27.	Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departamenta direktores vietniece	Anda Štegmāne
28.	Biedrības "Sabiedrība par atklātību – Delna" direktore	Inese Tauriņa
29.	Ukrainas delegācijas ESBU pārstāvis	Ivan Nechytaylo
30.	Ukrainas delegācijas ESBU pārstāvis	Yuliia Popadiuk
31.	Ukrainas delegācijas ESBU pārstāvis	Krasnov Oleksandr
32.	Ukrainas delegācijas ESBU pārstāvis	Yaroslava Zubkova
33.	Ukrainas delegācijas ESBU pārstāvis	Yevhenii Lezhenko
34.	Ukrainas delegācijas ESBU pārstāvis	Hostryk Serhii
35.	Ukrainas delegācijas ESBU pārstāvis	Oksana Sahan
36.	Ukrainas delegācijas ESBU pārstāvis	Viktor Boiko

AFCOS sekretariāts:

37.	Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departamenta direktores vietniece	Olga Guza
38.	Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departamenta vecākā eksperte	Marita Markevica-Boiko
39.	Finanšu ministrijas ES fondu revīzijas departamenta vecākā eksperte	Linda Birziņa

Saskaņā ar Ministru Kabineta 16.12.2014. noteikumu Nr.769 "Eiropas Savienības finanšu interešu aizsardzības koordinācijas padomes nolikums" 12. punktu **Padome ir lemttiesīga.**

Sēdes atklāšana un darba kārtības apstiprināšana

Sēde sākas plkst. 14:30

Sēdi atklāj Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka vietniece izmeklēšanas darbības jautājumos Ineta Cīrule, sēdi vada Finanšu ministrijas (turpmāk - FM) ES fondu revīzijas departamenta direktore, AFCOS vadītāja *Nata Lasmane*.

AFCOS vadītāja *Nata Lasmane* informē par sēdes organizatoriskajiem jautājumiem, sēdes sadalījumu A, B un C daļās, kā arī sveic Ukrainas delegācijas pārstāvjus AFCOS realizētā granta projekta ietvaros.

Iebildumu par darba kārtību nav, darba kārtība tiek apstiprināta.

AFCOS vadītāja *Nata Lasmane* informē, ka AFCOS padomes sastāvā ir izmaiņas un apsveic jauno padomes locekli **Aigaru Prusaku** no Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu un muitas policijas pārvaldes.

A daļa

Informācija izsūtīta pirms sanāksmes, iebildumi vai jautājumi nav saņemti. Informācijas uzskaitījums:

A.1. Publicēta informācija FM mājas lapā par ziņošanas kārtību EPPO.

A.2. Pārskats par pārstāvību EK (OLAF) sanāksmēs.

A.3. 2023. gada darba plāna izpilde.

Nolēma: Sniegto informāciju pieņemt zināšanai.

B daļa

B.1. Informācija par AFCOS darbības stratēģijas izstrādi 2024. – 2026. gada periodam un 2024. gada darba plāns

AFCOS pārstāve *Olga Guza* informē par AFCOS darbības stratēģijas 2024. - 2026. gadam izstrādes progresu, kas ir noslēguma fāzē un šobrīd AFCOS apkopo visu vienā Ministru kabinetam (turpmāk – MK) iesniedzamajā dokumentā. Liels paldies visām iestādēm, kas piedalījās darba grupās un sniedza priekšlikumus nepieciešamajiem pilnveidojumiem. Olga īsumā ieskicē darba grupu secinājumus un iekļaujamos uzdevumus stratēģijā:

1. **Krāpšanas novēršana** – ir jāturpina darbs pie vienotas izpratnes veidošanas starp dažādām institūcijām, pieredzes apmaiņas un apmācībām. Tāpat jāveido skaidra komunikācija ar sabiedrību, uzsverot nulles toleranci pret krāpšanu un uzturot “Atkrāpies” kampaņas ietvaros uzsākto.
2. **Krāpšanas atklāšana** - darbs ar datu bāžu pieejamību – jāvelta vairāk resursu, lai būtu iespējams automatizēt dažādu datu salīdzināšanu un kontroļu ieviešanu. Papildus, būtu jāveic normatīvo aktu izvērtējums, lai noskaidrotu iespējas pilnveidot procesus, izslēgtu liekos posmus un ievērotu proporcionalitātes principus.
3. **Krāpšanas izmeklēšanas un kriminālvajāšanas** jomā arī ir veicams normatīvo aktu izvērtējums, kā arī ir aktuāls jautājums par izmeklētāju un tiesībsargu kapacitātes stiprināšanu, jo esošajā praksē ārpus EPPO nav izveidotas atsevišķas struktūrvienības ES fondu krāpšanas izmeklēšanai.
4. **Sankcijas un līdzekļu atgūšana** – šajā posmā darbosies ES fondu administrējošās iestādes – Centrālā finanšu un līgumu aģentūra un Lauku atbalsta dienests, lai izanalizētu esošo praksi un izveidotu vienotu pieeju, strukturizētu pārkāpumu uzraudzību un atgūšanu (dalītos ar datiem par pārkāpējiem, privāto subjektu līdzekļu atgūšana).

Stratēģiju ir plānots saskaņot ar visām iesaistītajām pusēm caur TAP portālu. Termins iesniegšanai MK ir decembris.

Olga Guza klātesošos iepazīstina ar 2024. gadam paredzēto darba plānu, kas ietver visus līdzšinējos ikgadējos darbus, kā arī informē, ka darba plāns tiks papildināts pēc AFCOS darbības stratēģijas 2024. – 2026. gadam apstiprināšanas MK ar stratēģijā noteiktajiem uzdevumiem. Papildus jautājumi vai ierosinājumi netiek sniegti.

Nolēma: Apstiprināt 2024. gada darba plānu.

B.2. ES fondu ieviešanas progress 2021. – 2027. gada plānošanas periodā un iespējamie riski

ES fondu administrējošo iestāžu pārstāvji no Finanšu ministrijas (t.sk. par Atveseļošanas fondu), Zemkopības ministrijas, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas, Labklājības ministrijas un Iekšlietu ministrijas sniedz ieskatu par ES fondu jaunā plānošanas perioda ieviešanas progresu un esošiem izaicinājumiem / riskiem, skatīt prezentācijas 9. - 47. slaidu.

Finanšu ministrijas pārziņā esošie fondi: dati uz 01.11.2023. liecina, ka maksājumi projektos ir veikti par 4059 milj. EUR, kas sastāda 87,5 % no kopējās piešķiramās summas, taču, ja skatās uz pabeigtajiem projektiem – tie ir tikai 41 % jeb 1902 milj. EUR. Augstākie riski ir identificēti transporta un veselības jomā.

Atveseļošanas fonds: šobrīd īstenošanā ir 41 % projektu par kopējo summu 812 milj. EUR, kur MK ir apstiprināti 75 % jeb 54 ieviešanas nosacījumi 65 reformām / investīcijām. Kā riski tiek minēta rādītāju izpilde (jāizpilda vēl 29 no 35 rādītājiem, lai no EK valsts budžeta ieņēmumos saņemtu ~ 275 milj. EUR), kā arī ir nepieciešamība pēc EK lēmuma par plāna grozījumu apstiprināšanu.

Jautājumu sadaļā LR Pastāvīgās pārstāvniecības ES Budžeta padomniece *Baiba Jurisone* jautā, kāda ir Finanšu ministrijas nostāja par turpinājumu investīciju novirzīšanā problemātiskajās jomās – transporta un veselības, jo šajās jomās šobrīd pastāv risks nepabeigt 89 projektus (šie projekti attiecīgi varētu tikt posmoti uz nākamo ES fondu periodu). *Zane Jansone* skaidro, ka lielos investīciju projektos diemžēl arī ietekme ir liela, kas arī ir lielākās summas, šobrīd konkrēti problēmgadījumi tiek risināti un riski vadīti, t.sk. visaugstākajā politiskajā līmenī un tiek meklēti labākie iespējamie risinājumi (projektu posmošana).

Baiba Jurisone precizē, ka lielajām ES dalībvalstīm, kas ir neto maksātājas šis ir ļoti aktuāls jautājums un tās uzskata, ka pie ES budžeta plānošanas un līdzekļu piešķirumiem prioritātēm jābūt tur, kur finanšu līdzekļi netiek 'iekonservēti' dažādos neapguves projektos, bet novirzīti tur, kur tie tiek tērēti atbilstoši paredzētajiem mērķiem.

Zemkopības ministrijas fondi: ZM informē, ka ES fondu ieviešanai jaunajā plānošanas periodā tika izstrādāti plānošanas dokumenti, kurus EK apstiprināja pagājušā gada nogalē – Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģisko plānu 2023.-2027. gadam, ar kuru ievieš Eiropas lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) finansējumu EK apstiprināja 11.11.2022., savukārt Programmu zivsaimniecības attīstībai 2021.-2027. gadam, ar kuru ievieš Eiropas Jūrlietu, zivsaimniecības un akvakultūras fonda (EJZAF) finansējumu, EK apstiprināja 05.12.2022.

ZM norāda, ka visu iepriekšminēto fondu ietvaros ir bijusi izsludināta projektu iesniegšana vairākos atbalsta pasākumos, daļa projektu atrodas vērtēšanā, liela ir arī apstiprināto projektu daļa, kuri šobrīd atrodas īstenošanā, kā arī ir pabeigti un apmaksāti projekti, un EJZAF gadījumā pat ir arī saņemta atmaksa no EK. Attiecībā uz ES fondu īstenošanas iespējamiem riskiem, ZM norāda uz dažādu ārējo apstākļu ietekmi, kā klimatisko apstākļu izmaiņas, kas arī šogad nopietni ietekmēja, jo īpaši lauksaimniecības nozari, kā arī uz ģeopolitiskās un ekonomiskās situācijas nestabilitāti Eiropā un pasaulē, kas ražojošām nozarēm var ierobežot nozīmīgu resursu, kā arī noieta tirgu pieejamību, kā arī var izraisīt dažādu izmaksu pieaugumu. Tāpat nevar izslēgt arī ES fondu izkrāpšanas risku. Zināmu risku ES fondu īstenošanā var radīt arī ES līmenī pieņemto politisko uzstādījumu izmaiņas. Attiecībā uz risku pārvaldības pasākumiem, ZM informē, ka ir izstrādāta un apstiprināta visus ZM pārziņā esošos ES fondus aptveroša risku pārvaldības stratēģija, kas satur arī identificēto risku reģistru, kas tiek regulāri aktualizēts. Tāpat ES fondu pārvaldībai ir izstrādātas pārvaldības un kontroles sistēmas. Dēļ dažādām jaunām un specifiskām EK prasībām Lauku atbalsta dienesta pārstāve *Inga Tarvāne* uzsver, ka praksē jaunajā periodā izvirzītie nosacījumi saistībā ar zaļo domāšanu, vienkāršošanas procedūra ar tiešajiem maksājumiem - izrādījās sarežģīta, kā arī tādas prasības veicina uzņēmējus neatklāt pilnīgus komerciālos datus un līdz ar to veicina krāpšanas riskus pie maksājumu veikšanas.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) – 2014. - 2020. periodā īstenošana visās programmās ir noslēgusies un viss finansējums lielākoties ir apgūts. 2021. - 2027.

gada plānošanas periodā norisinās konkursi 6 programmās. Līdz 2023. gada 31. oktobrim ir apstiprināti 182 starptautiski projekti, kuros 325 Latvijas partneri sadarbojas ar vairāk nekā 950 starptautiskajiem partneriem no 27 ES dalībvalstīm, 5 pirms pievienošanas palīdzības instrumenta valstīm, Norvēģijas un Šveices, piesaistot 44,5 milj. euro.

Baiba Jurisone jautā par nevalstiskā sektora iesaisti programmas izstrādē, kur *Ilze Krieva* skaidro, ka tas tiek darīts caur uzraudzības komiteju. Papildus par finanšu kontroli – kāpēc Revīzijas iestāde nav Finanšu ministrijā, *Ilze Krieva* precizē, ka ir divu līmeņu kontrole – finanšu kontrole ir Latvijā, bet revīzijas iestāde ir tajā valstī, kur atrodas programmas vadošā iestāde. Kādā veidā ir iesaistīta Francija – šajā programmā piedalās visa ES, pārņem pieredzi kā labāk pārvaldīt ES fondu ieviešanu, pārvaldību un efektīvizēšanu. Rīga, piemēram, ir pārņēmusi pieredzi no Francijas pilsētām par degradētu teritoriju revitalizāciju.

Labklājības ministrijas Eiropas atbalsta fonds vistrūcīgākajām personām: 2021. - 2027. plānošanas periodā piešķirtais finansējums ir samazināts uz pusi. Programmu uzsāka īstenot š.g. maijā – un jau ir apgūti 13,77 %. Pagājušā perioda finansējums ir apgūts 100 % apmērā. Atbalstu sniedz gan Ukrainas, gan Latvijas iedzīvotājiem pēc vienādiem nosacījumiem. Viens no galvenajiem riskiem tiek minēts finansējuma nepietiekamība programmas īstenošanai, negodprātīga rīcība. Trūcīgo skaits nesamazinās, kas nozīmē, ka šī problēma gulsies uz valsts budžetu.

Iekšlietu ministrija: Šobrīd 2021. – 2027. plānošanas perioda ietvaros no Iekšējās drošības fonda, Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda un Finansiālā atbalsta instrumenta robežu pārvaldībai un vīzu politikai (turpmāk – fondi) pieejamiem 240,13 milj. EUR, projekta līgumi noslēgti 99,97 milj. EUR apmērā jeb 42 %. Aktīvs darbs notiek pie ārējās robežas infrastruktūras projekta (58 milj. EUR) īstenošanas, kas tiek papildu uzraudzīts starpinstitūciju uzraudzības padomē, kā arī MK. Uz šo brīdi fondu apguve ir 15 % no apstiprināto projektu budžeta. Aktīvs darbs notiek arī projektā, kas nodrošina patvēruma meklētāju izmitināšanu trīs patvēruma meklētāju izmitināšanas centros un divos aizturēto ārzemnieku izmitināšanas centros. Kā galvenie riski tiek saskatīti iepirkumu procedūras un dubultais finansējums. Taču pozitīvs faktors ir finansējuma saņēmēji ar iepriekšējo pieredzi projektu ieviešanā no iepriekšējā plānošanas perioda.

B.3. EPPO aktualitātes

Eiropas Prokuratūras (EPPO) Eiropas prokurors *Gatis Doniks* sniedz īsu ieskatu par esošo darba apjomu un dinamiku, kas ir palielinājusies par 120 % pēdējos 2 gados kopš EPPO darbības uzsākšanas (kriminālprocesu skaits 2022. gadā - 13, 2023. gadā jau ir 14). Sīkāka informācija tiek sniegta EPPO ikgadējos pārskata ziņojumos. *Gatis Doniks* izsaka lielu pateicību Valsts Policijas Ekonomisko noziegumu pārvaldes kolēģiem, kā arī uzsver lielo cilvēkresursu trūkumu. Pie esošo procesu skaita un apjomiem ir ļoti būtiski novirzīt pietiekamu skaitu darbinieku, politiskā līmenī netiek pietiekami izvērtēts, cik lietas vada katrs izmeklētājs, un uzver, ka viens izmeklētājs nevar strādāt ar 20 lietām vienlaicīgi. Ar KNAB kolēģiem ir nedaudz labāka situācija. Sarunas tiks turpinātas ar Iekšlietu un Tieslietu ministrijām. Izmeklētāju kapacitātes stiprināšanai sadarbībā ar Itālijas finansiālo noziegumu policiju (Finanšu gvardi) ir izveidota akadēmija, bet ir jābūt pietiekamam izmeklētāju skaitam, lai tos varētu apmācīt un attīstīt.

Papildus izmeklētāju kapacitātes stiprināšanai ir jāvirza sadarbība ar Tieslietu ministriju par Eiropas deleģēto prokuroru kapacitāti, uzsvars uz tiesnešiem ar specializāciju ES finansētos projektos. Ir pieprasītas papildus deleģēto prokuroru vietas Latvijai.

2022. gadā ir 2 notiesājošie spriedumi, 2023. gadā - 3 spriedumi. EPPO strādā arī ar PVN krāpšanas lietām – šobrīd tādas ir 3 lietas (50 milj. EUR kopējie iespējamie zaudējumi). Šobrīd ir jautājums, kāpēc Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID) pie sevis nav novērsis šāda veida krāpšanas shēmas. Ir viens kriminālprocess, kas ir saistīts ar kontrabandu.

Gatis Doniks sniedz atbildi uz jautājumu, kā EPPO redz sadarbību ar OLAF. Latvijas kontekstā sadarbību redz kā diezgan veiksmīgu, sadarbojas, pārrunā lietas. Ja EPPO redz, ka nevarēs pierādīt

kādu no nozieguma sastāva pazīmēm kriminālprocesā, tad nodod lietu ar visiem savāktajiem pierādījumiem OLAF. EPPO regula paredz šāda veida sadarbību, un OLAF turpina ar saviem mehānismiem administratīvo izmeklēšanu, nonākot līdz veiksmīgai finanšu līdzekļu atgūšanai.

Santa Garanča no VID norāda, ka attiecībā uz PVN izkrāpšanu viena shēma ir zināma un notiek tās analīze un seko līdzī arī tiesas procesam. Savukārt, jāatzīst, ka aizstāvība ir ļoti spēcīga. VID atzīmē, ka gaida arī iespēju iepazīties ar 2 citām pieminētām lietām, līdzko tāda iespēja radīsies.

VID pārstāvis *Aigars Prusaks* jautā, vai EPPO nesaskata funkciju dublēšanu, ja uz prokuratūru pieraduši skatīties kā uz procesa virzītāju un vai ir izskatīta iespēja dalīties ar informāciju ar pārējām izmeklēšanas iestādēm? *Gatis Doniks* skaidro, ka nevar būt veiksmīga procesa virzība, ja prokurors jau no paša sākuma nav iesaistīts izmeklēšanas procesā, kas cita starpā, dod iespēju iegūt labākus pierādījumus. Zināšanu pilnveidošana un pieredzes apmaiņa ir tās lietas, kur Latvijā deleģētie prokurori strādās ļoti cieši ar izmeklētājiem, lai detektētu krāpšanu, kā arī spētu pamatot juridiski sarežģīti konstruētas situācijas atbilstoši EPPO regulas prasībām. Daudz informācijas tiek nodots Finanšu izlūkošanas dienestiem.

B.4. Briseles aktualitātes, budžets, regulas, OLAF darba grupas (GAF)

LR Pastāvīgās pārstāvniecības ES Budžeta padomniece *Baiba Jurisone* sniedz ieskatu par aktualitātēm Briselē, uzsvāru liekot uz šādiem galvenajiem tematiem:

1. OLAF ikgadējais ziņojums ir publicēts un pieejams arī elektroniski, modernā veidā: https://ec.europa.eu/olaf-report/2022/index_en.html
2. Ir sagatavots EK regulas projekts *Ukraine Facility Fund* ar 50 miljardiem EUR paredzamo atbalstu, decembra vidū plāno vienoties, lai jau ar 2024. gada sākumu varētu sniegt piešķirumu.
3. Briseles kuluāros notiek diskusijas, ka divas izmeklēšanas iestādes konkurē savā starpā - OLAF (kā lielais brālis ar 25 gadu pieredzi) un EPPO (kā mazais brālis ar 2 gadu pieredzi). Tiek kvantificēts, ka EPPO skatījumā 90 % ES finansējuma krāpšanas netiek pamanītas (lai arī OLAF strādā jau vairāk nekā 20 gadu). Daļu šīs statistikas var skaidrot ar dažādu regulējuma piemērošanu - EPPO uzsāk vairāk izmeklēšanas lietu (kriminālizmeklēšanas), bet OLAF nodarbojas arī ar prevenciju, kas ir skaitliski grūti izmērāma.
4. Eiropas Revīzijas palāta (turpmāk – ERP) ir publicējusi ES 2022. gada budžeta atslogošanas ziņojumu. Pēc ERP aplēsēm ES budžetā kļūdas lielums paaugstinās (par gadu 4,2 %, Kohēzijas programmās ir 6 % lielu kļūdu) to var daļēji skaidrot ar pašiem fondiem piemītošu izdevumu atmaksas specifiku, un ir sagaidāms, ka Atveseļošanas fonda ietvaros ir iespējama kļūdas palielināšanās 2025. - 2026. gadā, kad tiks izmaksātas lielākās summas dalībvalstīm.

C daļa

C.1. Par sadarbības projektu ESBU (*Economic Security Bureau of Ukraine*) kapacitātes stiprināšanai un ESBU funkcijām un darbības mērķiem

AFCOS pārstāve *Olga Guza* iepazīstina padomes sēdes dalībniekus ar Ārlietu ministrijas granta projektu Ukrainas ESBU atbalstam. Liela daļa AFCOS padomes izmeklēšanas iestāžu jau ir atsaukušās un sniegušas savu eksperta pieredzi un ir savstarpēji pazīstami. Projekta turpinājumā 2024. gadā ir plānots, ka tiks organizētas praktiskas ievirzes tikšanās ar konkrētu lietu / interesējošo jautājumu detalizētu izskatīšanu, kā arī pašu ES fondu uzbūvi un pārvaldību, viesojoties pie fondus administrējošām iestādēm.

Ukrainas delegācijas pārstāvji *Julia Popadiuk* un *Ivan Nechytaylo* iepazīstina padomes sēdes dalībniekus ar ESBU, pasakot lielu paldies par atbalstu un līdzšinējo vērtīgo iestāžu ieguldījumu palīdzot Ukrainai sagatavoties iestāšanās Eiropas Savienībā. Informācija tiek sniegta gan par

veicamajiem pienākumiem, esošo struktūru un 4 iespējamiem sadarbību modeļiem ES finanšu interešu aizsardzības nodrošināšanai, kas tika izstrādāti projekta ietvaros. Šobrīd AFCOS funkciju Ukrainā nodrošina Finanšu ministrijas Finanšu audita serviss (*State Audit Service*).

C.2. KNAB Praktisks informatīvais materiāls ar piemēriem un pazīmēm, kas var liecināt par korupciju

Noslēgumā *KNAB pārstāvis* iepazīstina ar izstrādāto informatīvo materiālu “Kā atpazīt korupciju”¹ par pazīmēm, kuras atpazīstot ikvienam ir iespēja iesaistīties korupcijas / krāpšanas apkarošanā. Katrs noziedznieks atstāj pēdas, ja zinām pazīmes, tad varam šo izmeklēt un noteikt iesaistītos un vainīgos. Materiāla tapšanā tika piesaistīta arī KNAB konsultatīvā padome, kurā ietilpst arī nevalstiskās organizācijas. Dokuments ir izstrādāts maksimāli vienkārši, lai katrs iedzīvotājs varētu saprast tā jēgu, kopuma ir 4 daļas. Pieejams arī angļu valodā. Ja lasot rodas pamatoti priekšlikumi, tad vienmēr ir gatavi papildināt un precizēt.

Gustavs Gailis no Valsts kontroles interesējās, vai ir izmaiņas politiskajā korupcijā kopš tiek saņemts valsts finansējums, uz ko KNAB atbildot skaidroja, ka tieši korupcijā nē, bet ziedojumu apmērs ir samazinājies.

Nata Lasmane noslēdz sanāksmi ar ierosinājumu, ņemot piemēru no KNAB, ieviest praksi AFCOS padomes sēdes organizēšanā vienu reizi gadā viesoties pie kādas citas padomes iestādes. Novēlot visiem veiksmīgus Valsts svētkus - padomes sēde tiek slēgta plkst. 17:10.

Protokolu sagatavoja:

ES fondu revīzijas departamenta vecākā eksperte, AFCOS

M. Markevica-Boiko

Apstiprināja:

AFCOS Padomes priekšsēdētāja

(paraksts*) B.Bāne

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

¹ <https://www.knab.gov.lv/lv/media/3296/download>